

ЧПГ „АК-АРКУС“ ЕООД
cognitio libertas perfectio

Утвърждавам

Петър Иванов – директор на
ЧПГ „АК-Аркус“ ЕООД

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ФИЛОСОФИЯ ЗА IX КЛАС ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНА ПОДГОТОВКА

Настоящата учебна програма съответства напълно на изискванията на ЗПУО, на Наредба №5 от 30 ноември 2015 г. за общеобразователна подготовка и на Наредба №7 от 11 август 2016 г. за профилирана подготовка. В нея са интегрирани методически препоръки от Middle Years Programme (MYP) – междинната степен на Програмата на Международния Бакалауреат. Програмата е разработка на специалисти от ЧПГ „АК-Аркус“ ЕООД, гр. Велико Търново и е част от документацията, свързана с кандидатстването на гимназията за иновативно училище през 2018 г.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

ТЕМИ	ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ	НОВИ ПОНЯТИЯ
1. Тема: <i>Философия, ценности, норми</i>		
1.1. Ценности и норми	<ul style="list-style-type: none"> -Познава и разграничава понятия като: ценности и блага, традиции и норми. - Познава философското начало на интерпретацията на ценности и ценностни системи (Сократ и софистите). -Проявява критичност и самокритичност към крайностите на релативизма и фундаментализма. 	релативизъм, фундаментализъм, ценност, норма, каузалност, обективност, субективност
1.2. Философско изследване и рационалност	<ul style="list-style-type: none"> - Разбира спецификата на философията като форма на рационалност и научно изследване. - Прави разлика между обосновани тези и случаини мнения. - Разбира нуждата от проверка на аргументите за дадена позиция и не допуска безкритичното приемане на „готови“ отговори. - Осъзнава необходимостта от равнопоставеност на участниците в диалога. 	рационалност, диалог, знание
2. Тема: <i>Свобода, норми и човешки цели</i>		
2.1. Свобода и воля	<p>Разбира свободата на волята едновременно като основна ценность и като философски проблем.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Познава поне две алтернативни теории за свободата (Августин, Кант, Хегел, Сартр). -Дава примери за причинни отношения и за отношения от свобода. - Разграничава негативна (свобода от) и позитивна свобода (свобода за). - Осъзнава отговорността, с която е обвързан автономният морален избор. 	свобода, воля, избор, необходимост, отговорност, личност, идентичност, съществуване

2.2. Етика и морал	<p>Познава спецификата на етиката като философска дисциплина и на понятието морал като порядък, основан на ценности, валидни за общността.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Анализира античните възгледи (Сократ, Аристотел) за добрия живот и справедливостта. - Разбира споделените ценности в общността и прави своя етичен избор. - Формира морална чувствителност в човешките отношения. - Разбира уважението като основна регулативна нагласа в отношението между хората. 	етика, морал, морална норма и морална ценност, уважение, достойнство, вяра
2.3. Добро, зло, добродетел	<p>Познава поне две концепции за добро и зло (християнство, модерен релативизъм).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дефинира понятието за добродетел. - Прилага концепцията на Аристотел за добродетелта като средина между две крайности (на недостига и на излишъка) за оценка на личния си опит. - Различава понятията за добро, зло и добродетел в световните религии. - Проявява нагласа за отговорно решаване на морални казуси в конкретни ситуации. 	добро, зло, добродетел, порок
2.4. Смисъл на живота	<p>Ориентира се в различните цели на човешкия живот – лично щастие, удоволствие, полза, дълг (напр. еудемонизъм, хедонизъм, утилитаризъм, етика на дълга).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Умее да прилага етически понятия за осмисляне на личния си опит (семейство, приятелство, любов). - Обосновава лична позиция за смисъла на живота. - Проявява отвореност и разбиране към различното в целите и смисъла на човешкия живот. 	щастие, удоволствие, смисъл на живота, дълг, грижа, полза, приятелство, любов
3. Тема: Красотата и изкуството като философски проблеми	<p>Познава основни естетически категории и понятия.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Умее да разграничава естетически от етически ценности. 	естетическо, красиво, грозно, възвишено, вкус,

	<ul style="list-style-type: none"> - Умее да дава и аргументира естетическа оценка на предмет от ежедневието или на произведение на изкуството. - Проявява желание да интерпретира естетически своя опит. 	
3.2. Философски теории за изкуството	<p>Познава основни аспекти на поне две философски теории за изкуството (напр. Аристотел, Кант, Хегел или Ницше).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Познава различните социални и светогледни роли, които изкуството може да изпълнява. - Осъзнава възможностите на различните изкуствства да изразяват светогледни и екзистенциални проблеми и разпознава философски проблеми в произведения на изкуството. - Оценява възможността да изразява идеите си чрез средствата на изкуството. 	<p>изкуство, творчество – творец, художествено произведение, катарзис</p>